

raadene for Resten med, kunne blive underkastede et Pres, saa at de næsten ere nødte til at gøre, hvad de nødig ville. Som bekendt er der jo ingen Rettigheder uden Pligter, og jeg føler mig fuldt ud overbevist om, at denne Sogneraadene og Byraadene paatvungne Ret fra mange Sider mere vil blive opfattet som en Pligt end som en Ret. Det ærede Medlem for Aalborg (J. Jensen) udtalte jo forleden Dag under 1ste Behandling, at Lovforslaget maatte betragtes som en Opfordring fra Lovgivningsmagten til Kommunalraadene om at fremskynde en saadan almindelig Skolebespisning. Jeg indser da heller ikke, at Loven, hvis den bliver vedtagen, kan opfattes paa anden Maade. Thi hvis det ikke er Meningen, at de kommunale Raad skulle gøre Brug af den dem tiltænkte Ret, ved jeg ikke, hvorfor man paa Forhaand skal paanøde dem den, uden at de have ytret noget Ønske derom. Det syntes ogsaa at fremgaa af min ærede Sidemands Udtalelser, at Lovforslaget nok kunde tænkes at ville blive benyttet til at lægge et Pres, navnlig paa Sogneraadene paa Landet. Og det kunde ogsaa let hænde, at de, hvis de vilde undgaa at blive betegnede som knebne, karrige, ubarmhertige over for de mange tusinde sultne Børn, der tales om, kunde finde sig foranlediget til at oprette en Skolebespisning.

Jeg ønsker ikke at være med til at give Anledning til at lægge et saadant Pres paa de kommunale Raad. Derimod har jeg, det kan jeg ogsaa sige paa mine Meningsfællers Vegne, intet som helst mod en Lov, som gaar ud paa, at de kommunale Raad faa Tilladelse til uden Amsraadets Samtykke at give Bidrag til en Skolebespisning, som oprettes efter privat Initiativ. Jeg skal gerne indrømme, at der muligvis kan være Grund til, og at det maaske kan være praktisk, at der gøres noget i denne Retning i Byerne, hvis Forholdene her virkelig ere saaledes, som det er oplyst navnlig fra de Herrer Socialdemokraters Side. Jeg tvivler for øvrigt ikke om det, thi Arbejderne i Kjøbenhavn og andre Byer udnytte, ja ligefrem misbruge deres Børns Arbejdskraft, og de kunne saa nok maaske oven i Købet sætte dem paa Sultekost, saa at mange tusinde Børn ikke faa varm Mad. Er det Tilfældet, er det nødvendigt, at der gøres noget for paa en eller anden Maade at skaffe Børnene sund og god Mad. Men jeg tror, som sagt, at det kan gøres ved privat Initiativ. Det er den Vej, man ogsaa i Praxis er gaaet i alle vore Byer, og dertil er der

saa fra de kommunale Raads Side ydet større eller mindre Bidrag.

Der er en Side af Sagen, som jeg gerne vilde drage frem. Det er fremhævet som en Anke mod Alderdomsforsørgelsesloven, at den skulde svække den private Godgørenhed; men hvis man vedtager denne Lov, saa det bliver et rent kommunalt Foretagende, alene baaret af Kommunekassen, vil man yderligere bidrage til at svække den private Godgørenhed. Her er der netop et rigt Felt for den private Godgørenhed ved at skaffe Mad til mange sultne Børn. Jeg tror, at Opgaven paa ingen Maade er vokset, det private Initiativ over Hovedet, jeg tror ogsaa, at der skaffes mest Mad for de samme Penge, naar det gøres ved privat Initiativ. Jeg er saa heldig her at kunne støtte mig til en Udtalelse fra en sagkyndig, et meget æret Medlem af det høje Ting, nemlig det ærede Medlem for Valby (Osc. Hansen). Det ærede Medlem for Aalborg havde nemlig ytret sig om, at Opgaven var i Færd med at vokse det private Initiativ over Hovedet. Herimod nedlagde det ærede Medlem for Valby Protest, idet han udtalte følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal oplæse. „Det var ikke ganske rigtigt, naar den ærede Ordfører sagde, at Sagen nu er vokset den private Bistand over Hovedet; det forholder sig, som den ærede Ordfører anførte, saaledes, at i en hel Række Kommuner, og først og fremmest i Kjøbenhavns Kommune, er denne Bespisning af Skolebørn naaet meget langt frem. Man har i Kjøbenhavn den foregaaende Vinter bispist over 7,000 Børn med en Udgift af 31,365 Kr., og man har næsten opspist Foreningens Grundfond. Men dette er ingen Ulykke, det maa nærmest betegnes som en Ulykke, at den Slags filantropiske Foretagender baandlægge deres Kapitaler og lave Grundfond og leve af Renten i Stedet for at leve af Kapitalen. Men Sagen er ikke vokset de paagældende over Hovedet. Sagen staar saaledes, at man nu i Vinter igen kan begynde paa Bespisningen med det selvsamme Haab om et godt Udbytte, som man har haft de foregaaende Vintre“. Med Hensyn til Bekostningen derved har det ærede Medlem for Aalborg udtalt, at der næppe kunde skaffes Portioner for fra 11 til 12 Øre, efter hans Skøn vilde det komme til at koste 18 Øre. Nu mener dog det ærede Medlem for Valby, at han endda regner for lavt. Efter at han nemlig har opgjort, hvor meget det vil koste Kjøbenhavns Kommune i Henhold til de Beregninger, det